

Javítóvizsga témakörök

Történelem

10. E

- 1. Mutassa be az athéni demokráciát virágkorában és hasonlítsa össze a jelenkori demokráciák működésével!**
  - Mutassa be a demokrácia fénykorának főbb intézményeit és azok feladatát!
  - Tájékoztasson a tisztségek betöltésének módjáról!
  - Ismertesse a Kr.e. V. századi Athén társadalmi tagolódását! Ki lehetett állampolgár és ki nem?
  - Állapítson meg párhuzamokat, de különbségeket is az antik athéni demokrácia és korunk parlamentáris demokráciái között!
- 2. Hogyan jutott válságba a köztársaság Rómában, s milyen események vezettek az egyeduralom kialakulásához?**
  - Miért vált égető kérdéssé a földkérdés? Kik és hogyan próbálták a problémát megoldani?
  - Mi volt Marius hadsereg reformjának lényege?
  - Az új típusú hadsereg élén álló hadvezér-politikusok hogyan feszítették szét fokról fokra a köztársasági alkotmány kereteit Mariustól Augustusig?
- 3. Körvonalazza a honfoglaló magyarok mindennapi életét!**
  - Mutassa be társadalmuk felépítését, a honfoglalás és letelepedés körülményeit !
  - Tájékoztasson a honfoglaló magyarság gazdálkodásáról, szokásairól, hitvilágáról !
  - Utaljon a kalandozások okaira, irányaira, szóljon harcmódorukról, sikereikről és kudarcaikról !
- 4. Ismertesse Géza fejedelem és Szent István király államalapító tevékenységét!**
  - Ismertesse Géza fejedelem bel- és külpolitikai tevékenységét, István hatalomra jutásának körülményeit!
  - Mutassa be első királyunk államszervező munkásságát (államigazgatás, egyházszervezés, katonai szervezet)!
  - Térjen ki a kérdéses korszak külkapcsolataira és az utódlás problémájára!
  - Értékelje Géza fejedelem és István király szerepét hazánk történelmében!
- 5. Vázolja a mezőgazdaság helyzetét, az egységes jobbágyság kialakulását a IX-XIV. századi Európában !**
  - Utaljon a Nyugatrómai Birodalom bukását követő gazdasági és társadalmi viszonyok főbb jellemzőire !
  - Ismertesse a technikai- és termelési eljárásokban bekövetkező változásokat és azok társadalmi és gazdasági hatását !
  - Emelje ki a jobbágyi réteghez tartozás ismérveit !
- 6. Mutassa be a középkori városok életét!**
  - Rajzolja meg egy korabeli város külső képét, szerkezetét, valamint jellegzetes épületeit!
  - Ismertesse a mindennapi élet jellemzőit!
  - Vázolja a lakosok társadalmi helyzetét, jellemző foglalkozásait!
  - Mutassa be a város jogi helyzetét, irányítását!
- 7. Vázolja fel II. (Jeruzsálemi) András uralkodói portréját, az aranybulla helyét, szerepét a magyar alkotmánytörténetben!**
  - Mutassa be az uralkodó birtokpolitikáját! Emelje ki, hogy miért jelentett ez lényeges eltérést a korábbi gyakorlathoz képest!
  - Milyen gazdasági és társadalmi jellegű problémákhoz vezetett mindez?
  - Utaljon a külpolitikájából, valamint házasságából fakadó feszültségekre!
  - Vázolja a problémákat orvosolni szándékozó oklevél legfőbb rendelkezéseit, végül utaljon arra, hogy miért jelentős a magyar államiság történetében az említett dokumentum!

8. Hasonlítsa össze IV. Béla tatárjárást megelőző és azt követő politikáját!

- Vázolja fel, hogy milyen viszonyok uralkodtak hazánkban a tatár támadás bekövetkeztekor, valamint azt, hogy a kérdéses körülmények minek köszönhetően alakultak ki!
- Mutassa be a tatár támadást és annak tragikus következményeit!
- A tatárjárást követő intézkedések tükrében indokolja, miért tekinthetjük IV. Béla királyt „második honalapítónak”!

9. Az államszervező és gazdaságfejlesztő Károly Róbert.

- Tájékoztasson az Árpád-ház kihalását követő interregnum időszakáról, Károly Róbert hatalomért folytatott harcáról!
- Beszéljen a gazdaságpolitika átszervezéséről!
- Körvonalazza a hadsereg átszervezését és az Anjou uralkodó külpolitikájának főbb vonásait!

10. Mutassa be a XV-XVI. század fordulóján kibontakozó nagy földrajzi felfedezések időszakát!

- Beszéljen a felfedezések okairól és feltételeiről!
- Utaljon a felfedező utak jelentősebb eredményeire!
- Ismertesse a felfedezések gazdasági és társadalmi következményeit!

11. Milyen körülmények vezettek Magyarország három részre szakadásához?

- Tájékoztasson Magyarország belpolitikai helyzetéről a XVI. század elején!
- Vázolja hazánk nemzetközi helyzetét, a Habsburg- és a Török Birodalom bennünket is érintő céljait, lehetőségeit!
- Mutassa be a mohácsi ütközetet, az ország két-, majd három részre szakadásának körülményeit!

12. Reformáció és ellenreformáció.

- Tájékoztasson a reformáció kibontakozásának körülményeiről!
- Mutassa be a legfőbb irányzatokat!
- Mikor és milyen célkitűzésekkel bontott zászlót az ellenreformáció?
- Melyek a reformáció főbb kulturális hatásai?

Budapest, 2019. 06. 14.

Krempaszky Zsolt
szaktanár